

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

Τιμούμε σήμερα τους τρεις Ιεράρχες, γιατί η συμβολή τους στην παιδεία και στην αγωγή των νέων είναι εξαιρετικά σημαντική. Οι Τρεις Ιεράρχες, ο Μέγας Βασίλειος, ο Γρηγόριος Θεολόγος και ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος, έζησαν και διακόνησαν την Εκκλησία από διάφορα αξιώματα τον 4^ο μ.Χ. αιώνα στην περιοχή της Μικράς Ασίας, αλλά και στην ίδια τη βασιλεύουσα, την Κωνσταντινούπολη. Όπως λέει και το απολυτίκιο της εορτής τους, οι Πατέρες αυτοί ήταν σαν τρία φωτεινά αστέρια που πήραν τη λάμψη τους από τον Θεό και κατάφεραν να διδάξουν την οικουμένη με τα δόγματα της περί Θεού διδασκαλίας. Ακόμη, ο συγγραφέας του ύμνου, εξυμνεί τους Τρεις Ιεράρχες και τους συμβολίζει με μελιστάλακτα ποτάμια της σοφίας που ξεδίψασαν όλη την πλάση με τη γνώση του Θεού.

Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι και οι τρεις αυτοί Πατέρες και Επίσκοποι της Εκκλησίας έλαβαν ένα τιμητικό προσωνύμιο για το έργο που ο καθένας προσέφερε. Έτσι ο Βασίλειος είναι γνωστός ως Μέγας, για τους αγώνες που έκανε για την επικράτηση της Ορθοδοξίας έναντι των Αρειανών Αυτοκρατόρων και του ειδωλολάτρη αυτοκράτορα Ιουλιανού, ο Γρηγόριος ως Θεολόγος, για τους περίφημους Θεολογικούς Λόγους του, και ο Ιωάννης ως Χρυσόστομος για τα φλογερά κηρύγματά του. Ως μεγάλοι διδάσκαλοι των θείων αληθειών και των δογμάτων της Εκκλησίας, δεν μπορούσαν να μείνουν αδιάφοροι για την αγωγή των ανθρώπων, ιδιαίτερα των νέων. Ο Μέγας Βασίλειος και ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος έχουν συγγράψει ειδικά έργα που απευθύνονται στην αγωγή των νέων, ενώ ο Γρηγόριος ο Θεολόγος έχει σε όλο του το έργο σχετικές αναφορές.

Σκοπός της αγωγής για τους Τρεις Ιεράρχες είναι η προκοπή των νέων ανθρώπων στην κατά Χριστόν ζωή, δηλαδή η πνευματική τους καλλιέργεια και η ηθική τους διάπλαση. Παρόλα αυτά δεν απορρίπτουν τίποτα που θα μπορούσε να βοηθήσει στη μόρφωση των νέων ανθρώπων, γι' αυτό και τονίζουν την ωφέλεια που προκύπτει από τη μελέτη των έργων των συγγραφέων και φιλοσόφων της αρχαιοελληνικής παιδείας. Όπως και καθετί στη ζωή, έτσι και η μόρφωση απαιτεί κόπο και μόχθο για να μπορεί να κατακτηθεί. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι και οι Τρεις Ιεράρχες συγκρίνουν την αγωγή των νέων με την προετοιμασία που κάνουν οι αθλητές για να συμμετάσχουν στους αγώνες. Τόσο

οι αθλητές, όσο και οι μαθητές χρειάζεται να ασκηθούν, να προετοιμαστούν κατάλληλα και κυρίως να δουλέψουν σκληρά, ώστε να καταφέρουν να νικήσουν.

Η παιδεία, για τους Τρεις Ιεράρχες, σκοπό έχει την απόκτηση των αρετών, οι οποίες θα καταστήσουν τους νέους ενεργούς και ωφέλιμους πολίτες για την κοινωνία. Η φροντίδα, συνεπώς, της παιδείας με τη γενική χρήση του όρου, είναι η ολοκλήρωση της ανθρώπινης προσωπικότητας και όχι μόνο η απόκτηση γνώσεων. Είναι γι' αυτό τον λόγο που ο Μ. Βασίλειος καταφέρεται εναντίον της τεμπελιάς και συστήνει τη συνεχή εξάσκηση στον αγώνα για την κατάκτηση των αρετών.

Οι Τρεις Ιεράρχες, υπήρξαν πρώτιστα ανθρωπιστές και παιδαγωγοί. Ήταν δάσκαλοι που έδειξαν σεβασμό στην έννοια της προόδου, αλλά και της αγωγής της ψυχής. Υπέδειξαν, σε ανύποπτο χρόνο, την ισορροπία ανάμεσα στη Γνώση και την Πίστη. Πάνω απ' όλα, όμως, υπήρξαν Δάσκαλοι για χάρη των ανθρώπων, ως πλασμάτων που δημιουργήθηκαν «κατ' εικόνα καί καθ' ομοίωσιν» του Θεού.

Δρ Γεώργιος Κουννούσης
Καθηγητής Θρησκευτικών

